

พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาล
ตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
BUDDHIST INTEGRATION TO PROMOTE ADMINISTRATIVE
EFFICIENCY OF NIWET SUBDISTRICT MUNICIPALITY AT
THAWATBURI DISTRICT, ROIET PROVINCE

¹พระแม็กนัม มหาคมภิโร (ม่วงเพชร), ²สุกานดา จันทวารีย์ และ ³สยามพร พันธไชย

¹Phra Magnum Mahakamphiro (Muang Petch), ²Sukanda Junthavaree,

³Siamporn Phanthachai

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

¹maxnum2542ok@gmail.com

Received: October 15, 2024; **Revised:** November 21, 2024; **Accepted:** December 28, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ และ 3. เพื่อศึกษาแนวทางพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านที่มีระดับสูงที่สุดคือ ด้านการควบคุม ($\bar{X} = 4.87$) รองลงมาคือด้านการวางแผน ($\bar{X} = 4.76$) และด้านที่น้อยที่สุดคือด้านการประสานงาน ($\bar{X} = 4.73$) ตามลำดับ ส่วประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี

¹ นิสิต, หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด

จังหวัดร้อยเอ็ด (ตามหลักอิทธิบาทธรรม) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านที่มีระดับสูงที่สุดคือ ด้านฉันทะ (การบริหารงานด้วยความรักในหน้าที่) ($\bar{X} = 4.85$) รองลงมาคือ ด้านจิตตะ (การบริหารงานด้วยความเอาใจใส่) ($\bar{X} = 4.70$) ถัดมา คือด้านวิริยะ (การบริหารงานด้วยความเพียรพยายาม) ($\bar{X} = 4.68$) และด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้านวิมังสา (การบริหารงานด้วยความเข้าใจ) ($\bar{X} = 4.62$) ตามลำดับ 2. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวิชัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .03* และประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02* ส่วนประชาชนที่มี เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

คำสำคัญ: การบูรณาการ, ประสิทธิภาพ, การบริหารงาน

Abstract

This research has the following objectives: 1. To study the administrative efficiency level of Niwet Subdistrict Municipality. 2. To compare public opinions towards the administrative efficiency of Niwet Subdistrict Municipality, and 3. To study the integrated Buddhist approach to promote administrative efficiency. Of Niwet Subdistrict Municipality Thawatchaburi District Roi Et Province. Findings were as follows: 1. Administrative efficiency of Niwet Subdistrict Municipality Thawatchaburi District Roi Et Province Overall it is at the highest level ($\bar{X} = 4.76$) when considering each aspect. At the highest level in every aspect Ordered from highest to lowest as follows: The aspect with the highest level is the control aspect ($\bar{X} = 4.87$), followed by the planning aspect ($\bar{X} = 4.76$), and the least is the coordination aspect ($\bar{X} = 4.73$), respectively. Administrative efficiency of Niwet Subdistrict Municipality Thawatchaburi District Roi Et Province (According to the principles of Iddhipāṭṭham) overall it was at the highest level ($\bar{X} = 4.71$) when considering each aspect. At the highest level in every aspect they are arranged in order from highest to lowest as follows: The aspect with the highest level is Chantha (administrating work with love in duty) ($\bar{X} = 4.85$). Next is the Chitta aspect

(administrating work with care) ($\bar{X}$ = 4.70). Thanatma is the Viriya aspect. (Administration with diligence) ($\bar{X}$ = 4.68) and the least aspect is Vimansa (Administration with understanding) ($\bar{X}$ = 4.62), respectively. 2. Results of comparing the administrative efficiency of Niwet Subdistrict Municipality. Thawatchaburi District Roi Et Province Classified by personal factors, it was found that people of different ages Have opinions on the efficiency of the administration They are significantly different at the .03* level. and people with different monthly incomes Have opinions on the efficiency of the administration They are significantly different at the .02 level*. As for people of different genders, educational levels, and occupations, they have opinions on the efficiency of the administration of the Niwet Subdistrict Municipality. We're not different; therefore the research hypothesis was rejected.

Keywords: integration, efficiency, Administration

บทนำ

พระพุทธศาสนามีหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลเพื่อ การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างยั่งยืนและยังทำให้การ ปฏิบัติหน้าที่ในทางกลยุทธ์ต่างๆ มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริหาร และการปกครองของประเทศ ไทยอย่างแนบแน่นมาตลอดตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงในยุคปัจจุบันที่พระมหากษัตริย์ของไทยแต่ละ พระองค์ได้ทรงยึดถือ ทรงปฏิบัติในการที่พระองค์ทรงปกครองพระราชอาณาจักรสืบต่อกันมาตั้งแต่ โบราณกาล และหนึ่งในหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนานั้นคือ “หลักอิทธิบาทธรรม” (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต), 2543) หลักธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ มี 4 ประการ คือ คือ ฉันทะ (ความพอใจ) วิริยะ (ความเพียร) จิตตะ (ความเอาใจใส่) และ วิมังสา (การไตร่ตรอง ละเอียด รอบคอบ) ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ช่วยส่งเสริมและเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจมนุษย์ ที่สามารถใช้ เพื่อใหสร้างภูมิคุ้มกันได้หากประสบพบเจอกับปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในอนาคต สามารถ กำหนดทิศทางวิถีชีวิตไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ถูกต้อง เหมาะสม ดึงงามและตั้งอยู่บนบรรทัดฐานการ อยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุขได้อย่างสมบูรณ์แบบ และสามารถนำไปใช้ได้ตั้งแต่ระดับครอบครัว จนถึงระดับสังคม เป็นธรรมที่ใช้เป็นแนวทางในการกระทำและตัดสินใจในชีวิตประจำวัน หรือใน บทบาททางสังคมเช่น ความซื่อสัตย์ ความเท่าเทียม ความเอื้อเฟื้อ ความเมตตา เป็นต้น การปฏิบัติ ตามหลักอิทธิบาทธรรมช่วยให้มนุษย์สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและสร้างสังคมที่สมดุลและ

เชื่อถือได้ การยึดถือและปฏิบัติ และหลักอิทธิบาทธรรมยังช่วยสร้างความเจริญก้าวหน้าและความสุขในสังคมได้อย่างยั่งยืน บางครั้งหลักอิทธิบาทธรรมยังเป็นส่วนสำคัญของระบบจริยธรรมที่มีอิทธิพลต่อกฎหมายและนโยบายของรัฐบาล ดังนั้น หลักอิทธิบาทธรรมมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและมาตรฐานในการดำเนินชีวิตและสังคมในทุกๆ ชั้นของสังคม รวมไปถึงในการบริหารประเทศไทยมีผลทำให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้าและมีความสุขอยู่เสมอ การยึดถือและปฏิบัติตามหลักอิทธิบาทธรรมช่วยให้ประเทศมีความเป็นอยู่ที่ยั่งยืนและเป็นที่ยอมรับในทุกๆระดับ

การบริหารงานเป็นเรื่องที่น่าสนใจและจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคม การบริหารทั่วไปเป็นงานที่มีบทบาทหลักในการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานอื่นๆ ขององค์กรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพ และเป้าหมายที่กำหนด มุ่งพัฒนาองค์กรให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารจัดการ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานองค์การต่อสาธารณชน ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี และให้การสนับสนุนการจัดการบริหารงานโดยเน้นความโปร่งใส ความ รับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ศิรินารถ รพีพิศา, 2547) การบริหารจัดการบ้านเมืองของรัฐบาลในระบบประชาธิปไตย โดยมุ่งลดบทบาทของรัฐส่วนกลางลง เหลือภารกิจหลักเท่าที่ ต้อง และในการบริหารงานชุมชนท้องถิ่น เป็นการบริหารงานตามเจตนารมณ์ของประชาชนให้ท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์บ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปในสภาวะที่สังคมมีกลุ่มที่หลากหลายมีความต้องการตอบสนองปัญหาความต้องการที่เกิดขึ้นในแต่ละท้องถิ่นได้ทันต่อเหตุการณ์ และตรงกับความต้องการของท้องถิ่น การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจหน้าที่การตัดสินใจ ดำเนินการตามหน้าที่ ให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการในด้านทรัพยากร บุคลากร การบริหารงบประมาณ เทคโนโลยี ที่เหมาะสมให้กับท้องถิ่น พร้อมความรับผิดชอบต่อหน้าที่เป็นการกระจายความรับผิดชอบต่อภารกิจหน้าที่ของรัฐกับผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนร่วมกันรับผิดชอบ อย่างมีประสิทธิภาพเป้าหมายของการกระจายอำนาจเพื่อให้บริการต่าง ๆ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยมีการถ่ายโอนภารกิจ ให้บรรลุเป้าหมายของการบริหารทั้งรูปแบบการกระจายอำนาจ การจัดบริการสาธารณะ (จรัส สุวรรณมาลา และคณะ, 2547) ที่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คือหน่วยงานปกครองที่อยู่ใกล้ชิดกับชาวบ้านมากที่สุดรูปแบบหนึ่งโดยปกติองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเปิดโอกาสให้ประชาชนในเขตท้องถิ่นนั้นๆ

เลือกตั้งผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนาในพื้นที่นั้น และเลือกสมาชิกสภาเข้าไปเป็นปากเป็นเสียงแทนตัวเอง ในการเลือกตั้งนั้นสามารถเลือกผู้บริหารท้องถิ่นได้โดยตรง ให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้น สามารถเลือกตั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตท้องถิ่นของตนได้โดยตรง ส่วนการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นก็เลือกตั้งได้โดยตรงเหมือนกัน โดยในการบริหารขององค์การส่วนท้องถิ่นนั้นจะเป็นอิสระจากรัฐได้ในระดับหนึ่งตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) เทศบาลตำบลนิเวศน์อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและสร้างสรรค์ความเจริญให้กับชุมชนในด้านการบริหาร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่และอำนาจดูแลเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักพัฒนาที่ยั่งยืนตามที่กฎหมายบัญญัติ และส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายร่วมกัน เทศบาลตำบลนิเวศน์มีหน้าที่ในการบริหาร การจัดบริการ การบริหารงานบุคคลการเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะโดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวม เพื่อให้องค์กรมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560, 2560) โดยที่“มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง” ตามที่รัฐได้กำหนด ประชาชนต้องได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการและสามารถประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

เทศบาลตำบลนิเวศน์ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของอำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวนประชากรที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี 6,643 คน (เทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด, 2566) ที่ผ่านมามีการจัดทำแผนในการบริหารมักประสบกับปัญหาการจัดการบริการที่ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนเท่าที่ควร อาจยังขาดความเข้าใจในบทบาท อำนาจและหน้าที่ รวมถึงการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่นั้นๆ ทำให้การบริหารงานยังไม่เป็นไปตามที่วัตถุประสงค์หรือตามแผนในการพัฒนาที่กำหนดไว้ ทั้งในด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับ ความเป็นคุณธรรมจริยธรรม การบริหารงานที่โปร่งใสในหลายโครงการ การบริหารตามใจตัวเองและพวกพ้อง ซึ่งทุกองค์กรหลายๆที่กำลังประสบปัญหาอยู่ ประชาชนในพื้นที่ยังขาดการมีส่วนร่วม และความสามัคคีในระหว่างทั้งกลุ่มผู้บริหารท้องถิ่นและประชาชนชาวบ้านในพื้นที่ในการควบคุมตรวจสอบ และติดตามการทำงาน ได้ไม่ครบทุกครัวเรือน

ดังนั้นในการพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจึงมีส่วนที่สำคัญเป็นอย่างมากที่สุด ในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาส่งเสริมบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และพัฒนาการบริหารในพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งการบริหารงานบุคคลเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กร

เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างยั่งยืนการบริหารการวางแผนนโยบาย การดำเนินงานตามนโยบาย การติดตามตรวจสอบประเมินผลให้เป็นไปโดยระบบระเบียบเรียบร้อย คือ การปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลที่เป็นผู้ปฏิบัติงานขององค์กรโดยยึดหลักซื่อสัตย์สุจริต และเพื่อเสริมสร้างการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับ “หลักอิทธิบาทธรรม” (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), 2543) มี 4 ประการคือ 1) ฉันทะ (การบริหารงานด้วยความรักในหน้าที่) 2) วิริยะ (การบริหารงานด้วยความเพียรพยายาม) 3) จิตตะ (การบริหารงานด้วยความเอาใจใส่) 4) วิมังสา (การบริหารงานด้วยความเข้าใจ) เป็นหลักธรรมที่ช่วยส่งเสริมทางแห่งความสำเร็จตามความประสงค์ ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงาน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมคุณธรรมและเกิดความสุขให้หน่วยงานต่างๆ องค์กรต่างๆในทุกระดับ รวมไปถึงเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด” ในการทราบถึงประสิทธิภาพการบริหารงาน พร้อมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในการนำหลักอิทธิบาทธรรม เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด รวมไปถึงปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อที่จะนำผลการวิจัยครั้งนี้ทำไปเป็นแนวทางในการบริหารงาน และช่วยส่งเสริมการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพขององค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 6,643 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สูตรของ Taro Yamane

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ พระสงฆ์นักวิชาการ จำนวน 2 รูป 2) นักวิชาการทางรัฐศาสตร์ จำนวน 1 รูป 2 คน 3) ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 6 คน 4) ตัวแทนประชาชน จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 14 รูป/คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหาร และหลักหลักอิทธิบาทธรรมที่เป็นหลักธรรมคำสอนคำสอนในพุทธศาสนาที่เป็นทางแห่งความสำเร็จตามความประสงค์ มี 4 ประการ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัย

พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านที่มีระดับสูงที่สุดคือ ด้านการ

ควบคุม ($\bar{X} = 4.87$) รองลงมาคือด้านการวางแผน ($\bar{X} = 4.76$) และด้านที่น้อยที่สุดคือด้านการประสานงาน ($\bar{X} = 4.73$) ตามลำดับ ส่วนประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด (ตามหลักอิทธิบาทธรรม) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านที่มีระดับสูงที่สุดคือ ด้านฉันทะ (การบริหารงานด้วยความรักในหน้าที่) ($\bar{X} = 4.85$) รองลงมาคือ ด้านจิตตะ (การบริหารงานด้วยความเอาใจใส่) ($\bar{X} = 4.70$) ถัดมา คือด้านวิริยะ (การบริหารงานด้วยความเพียรพยายาม) ($\bar{X} = 4.68$) และด้านที่น้อยที่สุดคือ ด้านวิมังสา (การบริหารงานด้วยความเข้าใจ) ($\bar{X} = 4.62$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .03* และประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02* ส่วนประชาชนที่มี เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. แนวทางพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) ด้านฉันทะ การบริหารงานด้วยความรักในหน้าที่ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการทำงานเพื่อสร้างความรู้สึกรู้สึกว่าเป็นเจ้าของงานและมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ 2) ด้านวิริยะ การบริหารงานด้วยความเพียรพยายามกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกคนมุ่งมั่นที่จะทำเป้าหมายพัฒนาทักษะใหม่ๆ เพื่อการมีผลงานที่ดีในการบริหารความเพียร และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีขึ้นในทุกๆ ด้าน 3) ด้านจิตตะ การบริหารงานด้วยความเอาใจใส่ และเรียนรู้และเข้าใจความต้องการของบุคลากรให้ความสำคัญกับการฟังและเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของบุคลากร โดยการเปิดโอกาสให้พูดคุยและแสดงความคิดเห็น และ 4) ด้านวิมังสา การบริหารงานด้วยความเข้าใจ สื่อสารกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ เพื่อให้ทุกคนเข้าใจและทำงานในทิศทางที่เดียวกันเกี่ยวกับเป้าหมาย และกลยุทธ์ในการทำงานให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา และการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด จากผลการวิจัย พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ส่วนประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด (ตามหลักอิทธิบาทธรรม) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะเทศบาลมีการวางแผนงานและนโยบายที่เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาและการบริหารงาน ทำให้การดำเนินงานมีความโปร่งใสและตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้ดี มีการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง ทำให้ทีมงานมีความเชี่ยวชาญและสามารถทำงาน ทำให้การบริหารงานมีทิศทางที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ เห็นได้ว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนา หลวกัประยูร (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริการจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และ รายได้ต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .03* และประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .02* ส่วนประชาชนที่มี เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. แนวทางพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) ด้านฉันทะ การบริหารงานด้วยความรักในหน้าที่ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการทำงานเพื่อสร้างความรู้สึกรู้ว่าเป็นเจ้าของงานและมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ 2) ด้านวิริยะ การบริหารงานด้วยความเพียรพยายามกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกคนมุ่งมั่นที่จะทำเป้าหมายพัฒนาทักษะใหม่ๆ เพื่อการมีผลงานที่ดีในการบริหารความเพียร และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีขึ้นในทุกๆ ด้าน 3) ด้านจิตตะ การบริหารงานด้วยความเอาใจใส่ และเรียนรู้และเข้าใจความต้องการของบุคลากรให้ความสำคัญกับการฟังและเข้าใจความต้องการ

และความคาดหวังของบุคลากร โดยการเปิดโอกาสให้พูดคุยและแสดงความคิดเห็น และ 4) ด้านวิมิงสา การบริหารงานด้วยความเข้าใจ สื่อสารกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ เพื่อให้ทุกคนเข้าใจและทำงานในทิศทางที่เดียวกันเกี่ยวกับเป้าหมาย และกลยุทธ์ในการทำงานให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาและการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

แนวทางพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานของเทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) ด้านฉันตะ การบริหารงานด้วยความรักในหน้าที่ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการทำงานเพื่อสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของงานและมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ 2) ด้านวิริยะ การบริหารงานด้วยความเพียรพยายามกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อให้ทุกคนมุ่งมั่นที่จะทำเป้าหมายพัฒนาทักษะใหม่ๆ เพื่อการมีผลงานที่ดีในการบริหารความเพียร และเพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีขึ้นในทุกๆ ด้าน 3) ด้านจิตตะ การบริหารงานด้วยความเอาใจใส่ และเรียนรู้และเข้าใจความต้องการของบุคลากรให้มีความสำคัญกับการฟังและเข้าใจความต้องการ และความคาดหวังของบุคลากร โดยการเปิดโอกาสให้พูดคุยและแสดงความคิดเห็น และ 4) ด้าน วัฒนธรรม การบริหารงานด้วยความเข้าใจ สื่อสารกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ เพื่อให้ ทุกคนเข้าใจและทำงานในทิศทางที่เดียวกันเกี่ยวกับเป้าหมาย และกลยุทธ์ในการทำงาน ให้ คำแนะนำและช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา และการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- จรัส สุวรรณมาลา และคณะ. (2547). *วิถีใหม่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์. คณะรัฐศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เทศบาลตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด. (2566). [ออนไลน์], แหล่งที่มา :<https://niwes.go.th/index/?page=newarticle93216450>.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2543). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พัชรินญา พงษ์สุทัศน์. (2564). *ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยใช้หลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลตำบลในอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560) *ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอนที่ 40 ก*, หน้า 75.
- วัฒนา หลวกัปปะยู. (2558) *ประสิทธิภาพการบริการจัดการวัดท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ศิรินารถ รพีพิศาล. (2547). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักธรรมาภิบาล อำเภอเมืองลำพูน*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง สร้างสังคมเป็นธรรมและเข้มแข็ง. วารสารเศรษฐกิจและสังคม*. 54(3), 5.

